

APEL W SPRAWIE DYSKRYMINACJI DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI PRZEZ KOMISJĘ EUROPEJSKĄ

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (dalej: PSONI), podejmujące od 1963 roku działania na rzecz włączenia osób z niepełnosprawnością intelektualną we wszystkie aspekty życia społecznego, prowadzące w Polsce 77 ośrodków rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczych i niepublicznych szkół podstawowych, 14 szkół przysposabiających do pracy oraz 19 przedszkoli, w których prawo do nauki realizuje ponad 6.000 osób z niepełnosprawnością intelektualną, **stanowczo sprzeciwia się dyskryminacji dzieci z niepełnosprawnościami w działaniach Komisji Europejskiej.**

W umowie Partnerstwa na lata 2021-2027 zawartej pomiędzy Komisją Europejską a Polską, opis obszaru edukacji i kompetencji w celu 4 „Europa o silniejszym wymiarze społecznym”, wskazuje, że **„szkoły specjalne i inne placówki, które prowadzą do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym, nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia”**. Zapis ten, wprowadzony do Umowy Partnerstwa na wniosek Komisji Europejskiej, **bezpośrednio dyskryminuje uczniów i wychowanków szkół i placówek specjalnych**, w których realizują oni zagwarantowane w prawie międzynarodowym oraz krajowym prawo do nauki.

Podkreślając znaczenie edukacji włączającej w budowaniu solidarnego i równościowego społeczeństwa, **za niedopuszczalne należy uznać różnicowanie dostępu do najwyższej jakości infrastruktury i wyposażenia dla dzieci z niepełnosprawnościami ze względu na formę działania placówki edukacyjnej**. Szkolnictwo specjalne pełni istotną rolę w systemie oświaty w Polsce i stanowi odpowiedź na szczególne potrzeby wielu dzieci z niepełnosprawnościami w zakresie edukacji i rozwoju. Komisja Europejska nie tylko odmawia tym placówkom możliwości korzystania z funduszy europejskich będących w dyspozycji samorządów wojewódzkich, ale stawia im nieprawdziwe zarzuty o prowadzenie segregacji lub jej utrzymywanie. Stanowisko Komisji Europejskiej oparte na stereotypach dotyczących edukacji specjalnej, krzywdzi uczniów i wychowanków, a także ich rodziców, którzy wybrali

najodpowiedniejszą dla swoich dzieci placówkę edukacyjną. Zgodnie z art. 70 Konstytucji RP to rodzic decyduje o wyborze szkoły dla swoich dzieci. Zapis w Umowie Partnerstwa obnaża całkowity brak znajomości problematyki związanej ze wsparciem osób z niepełnosprawnościami. Aktualnie placówki specjalne, szczególnie niepubliczne, wypełniając braki systemu edukacji dzieci z niepełnosprawnościami, z jednej strony **rozwijają samodzielność, autonomię i kompetencje dzieci z niepełnosprawnościami niezbędne do niezależnego życia, a z drugiej włączają je w działania społeczności lokalnej.** Wobec różnorodności placówek edukacyjnych, to nie ich forma prawna świadczy o jakości działania i realizacji włączenia społecznego.

W konsekwencji Umowa Partnerstwa narusza prawo osób z niepełnosprawnościami do edukacji najwyższej jakości w nowoczesnych warunkach, w obiektach zapewniających równorzędny standard przewidziany dla uczniów bez niepełnosprawności. Ponadto, Umowa Partnerstwa pozostaje w rażącej sprzeczności z Konwencją o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami, która nakłada na państwa obowiązek tworzenia warunków korzystania z praw przez osoby z niepełnosprawnościami na zasadzie równości z innymi osobami.

Należy podkreślić, że przestrzeganie „równych praw”, przeciwdziałanie wykluczeniu, praktyki antydyskryminacyjne to istotna część założeń ideowych projektów Unii Europejskiej, która dysponuje Funduszami Europejskimi. W tym świetle praktyka stosowania podwójnych standardów wobec różnych podmiotów i grup społecznych, jest przejawem dyskryminacji.

Prezeska ZG PSONI

dr Monika Zima-Parjaszewska